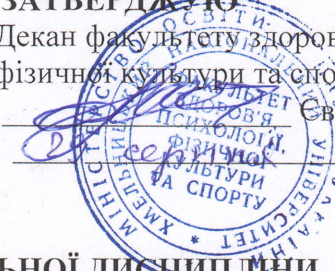

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету здоров'я, психології,
фізичної культури та спорту

Євген ПАВЛЮК
2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Психологія особистості

Галузь знань – С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність – С4 Психологія

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Психологія

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, **Шифр дисципліни** ОФП.05

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (фахової підготовки)

Факультет – здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Кафедра – психології та педагогіки

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт*	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття								Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Залік
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	2	3	5	150	50	16			34		100			+
З	2	3	5	150	14	8			6		136			+

Робоча програма складена на основі Освітньо-професійної програми за спеціальністю С4 Психологія

Робочу програму склала Вед д-р. філос. наук, проф. Валентина АФАНАСЕНКО

Схвалена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від 28 серпня 2025 р. № 1 Зав. кафедри Тайсія КОМАР

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Голова вченої ради ФЗПФКС Євген ПАВЛЮК

Хмельницький 2025

2. Пояснювальна записка

Дисципліна «Організаційна психологія» є складовою обов'язкової частини дисциплін фахової підготовки фахівців першого (бакалаврського) освітнього рівня за спеціальністю С4 Психологія за освітньо-професійною програмою Психологія

Пререквізити – ОЗП.02 Історія психології, ОФП.02 Вікова та педагогічна

Постреквізити – ОЗП.12 Педагогіка, ОФП.11 Основи психологічного консультування, ОФП.12 Основи психологічної корекції, ОФП.27 Кваліфікаційна робота, АІ Атестаційний іспит

Відповідно до освітньої програми дисципліна сприяє забезпеченню:

- **компетентності:** ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов; ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК05. Здатність бути критичним і самокритичним; ФК01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології; ФК02. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

- **програмні результати навчання:** ПРН01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; ПРН02. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань; ПРН04. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел; ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

Мета дисципліни. Ознайомлення студентів з основними проблемами психології особистості: теоріями особистості, різними підходами до структури, розвитку та методів дослідження особистості; забезпечення поглибленого розуміння студентами проблеми психологічних механізмів формування особистості.

Предмет дисципліни є психологічна сутність особистості, її структура, мотивація та унікальні аспекти функціонування: творчість, самореалізація, зрілість і психічне здоров'я.

Завдання дисципліни. Ознайомлення студентів з основними теоріями особистості; розкриття різних психологічних підходів до розуміння структури, розвитку та формування особистості; аналіз застосування різних методів дослідження особистості; вироблення у студентів умінь орієнтуватися у різноманітних теоріях, критично аналізувати різні підходи до проблеми особистості, проводити її діагностику та аналіз з опорою на теоретичні основи; розвиток навички створення психологічного портрету особистості, навички допомоги у вирішенні типових проблем та життєвих завдань окремої особистості; сприяння розвитку психологічної культури самоаналізу та рефлексії, розвиток інтересу до самопізнання.

Результати навчання: Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: аналізувати та пояснювати особливості психічних процесів, станів і властивостей особистості, визначати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; розуміти закономірності розвитку та функціонування особистості в різні вікові періоди та в контексті професійної діяльності; самостійно інтерпретувати результати наукових досліджень і аналізу літературних джерел, формувати власні аргументовані висновки щодо закономірностей та механізмів розвитку особистості; логічно й доступно формулювати думки, брати участь у професійних дискусіях, обстоювати власну позицію та адаптовувати комунікацію відповідно до культуральних і індивідуально-психологічних особливостей співрозмовників.

3. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекцій	практ.	СРС	лекцій	практ.	СРС
Тема 1. Особистість та її психологічна характеристика.	2	4	10	2	2	17
Тема 2. Загальна характеристика властивостей людини як індивіда	2	4	10			17
Тема 3. Конституційно-антропоетрична стратегія вивчення особистості	2	4	12	2		17
Тема 4. Дослідження особистості у глибинно-психологічних концепціях.	2	4	16			17
Тема 5. Мотиваційно-динамічні концепції особистості	2	4	16			17
Тема 6. Факторна стратегія вивчення рис особистості	2	4	10	2	2	17
Тема 7. Поведінково-інтеракційна стратегія вивчення організації особистості	2	4	10			17
Тема 8. Розвиток особистості. Зрілість, самореалізація самоактуалізація, життєтворчість.	2	6	16	2	2	17
Разом	16	34	100	8	6	136

4. Програма навчальної дисципліни

4.1 Зміст лекційного курсу

4.1.1. Перелік лекцій для студентів денної форми здобуття освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
<i>Третій семестр</i>		
1	Особистість та її психологічна характеристика Особистість як психологічна реальність. Визначення особистості у сучасній психологічній науці. Завдання психології особистості. Напрями дослідження особистості. Стратегії дослідження особистості. Індивід, особистість та особистісний спосіб буття. Психологічна характеристика індивідуальності <i>Лім.: [1, 2, 4, 7]</i>	2
2	Загальна характеристика властивостей людини як індивіда Роль індивідних властивостей в регуляції поведінки особистості. Вікові індивідні властивості в особистісному життєздійсненні. Феномен психологічного віку особистості. Статевий диморфізм і психологічні особливості, зумовлені статтю. Статева диференціація в онтогенезі. Статеворольові стереотипи та сучасність. Формування гендерної ідентичності <i>Лім.: [1, 2, , 4, 5, 6, 8, 9, 11]</i>	2
3	Конституційно-антропометрична стратегія вивчення особистості Проблема конституційних властивостей у світлі сучасних досліджень. Типологічна модель Е. Кречмера. Конституційна типологія В. Шелдона. Кореляція типу тілобудови і темпераменту особистості. Тип нервової системи та особистісні прояви. <i>Лім.: [2,4,5]</i>	2

4	Дослідження особистості у глибинно-психологічних концепціях. Онтологічні засади глибинної психології. Структура особистості у психоаналізі, аналітичній психології індивідуальній психології. Механізми формування особистості. Генеза внутрішньопсихічних конфліктів. Психологічні захисти як система стабілізації особистості. Роль ранніх стосунків та прив'язаності у розвитку особистості. Особистісна патологія у глибинно-психологічних моделях <i>Лит.: [1, 2, 4, 5, 8, 10,11]</i>	2
5	Мотиваційно-динамічні концепції особистості Проблема мотивації особистості у сучасній психологічній науці. Інстинкти життя і смерті як рушійна сила поведінки (З. Фройд). Прагнення до переваги як основний мотив (А. Адлер). Індивідуація як мотиваційна сила особистості (К.-Г. Юнг). Екзистенційні потреби особистості (Е. Фромм). Невротичні потреби особистості (К. Хорні). Піраміда потреб і прагнення до самоактуалізації (А. Маслоу). Провідний мотив життя особистості: тенденція до актуалізації (К. Роджерс). <i>Лит.: [1, 4, 5, 6 8, 9,11].</i>	2
6	Факторна стратегія вивчення рис особистості Теоретичні засади факторного підходу до вивчення особистості. Факторні моделі структури особистості. Методологія оцінювання рис у факторних моделях. Практичне застосування факторної стратегії. Теорія рис особистості Гордона Олпорта. Психологічна адаптація з позиції теорії рис Р. Кеттела: невротичні та психотичні особистості. Модель «Великої п'ятірки» та її значення у сучасній психології. Сучасні тенденції у розвитку факторного підходу <i>Лит.: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11]</i>	2
7	Поведінково-інтеракційна стратегія вивчення організації особистості Історичні передумови становлення поведінкових та інтеракційних підходів у психології. Поведінка як функція взаємодії особистісних характеристик і ситуаційних змінних. Соціально-когнітивні механізми регуляції поведінки особистості. Ввзаємозв'язок між внутрішніми диспозиціями та зовнішніми умовами в інтеракційному підході. Діагностичні методи у поведінково-інтеракційному підході. Практичне застосування поведінково-інтеракційної стратегії. Сучасні тенденції та розвиток інтеракційних моделей <i>Лит.: [1, 2, 5, 6, 8, 9, 11]</i>	2
8	Розвиток особистості. Зрілість, самореалізація самоактуалізація, життєтворчість. Теоретична модель розвитку особистості Дж.Левінджер. Зріла та продуктивна особистість та її характеристики (Г. Олпорт, Е. Фромм). Самоактуалізована особистість та її характеристики (А. Маслоу, Е. Еріксон, К.-Г. Юнг, К. Роджерс). Психологія творчої особистості. Реалізація творчого потенціалу особистості. Життєтворчість особистості. Українська психологічна школа та концепції особистості (Г.Костюк, В.Роменець, В.Моляко, Б.Цуканов, І.Зязюн, С.Максименко та ін). <i>Лит.: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11]</i>	2
	Разом:	16

4.1.2.Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

№ п/п	Теми лекцій	Кількість годин
<i>Третій семестр</i>		
1	Особистість та її психологічна характеристика. Загальна характеристика властивостей людини як індивіда Літ.: [1, 2, 3, 4, 7]	2
2	Конституційно-антропометрична стратегія вивчення особистості Дослідження особистості у глибинно-психологічних концепціях.. Мотиваційно-динамічні концепції особистості. Літ.: [1, 2, 4, 5, 8, 10,11]	2
3	Факторна стратегія вивчення рис особистості. Поведінково-інтеракційна стратегія вивчення організації особистості. Літ.: [1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11]	2
4	Розвиток особистості. Зрілість, самореалізація самоактуалізація, життєтворчість. Літ.: [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11]	2
Разом:		8

4.2. Зміст лабораторних/практичних/семінарських занять

4.2.1. Перелік практичних занять для студентів *денної* форми здобуття освіти

№ п/п	Тема практичного (тема/зміст лабораторного /семінарського) заняття*	К-ть годин
1	Особистість у сучасній психологічній науці. Напрями дослідження особистості. Стратегії дослідження особистості <i>Література:</i> [1, 2, 4, 5, 7]	2
2	Індивід, особистість та особистісний спосіб буття. Психологічна характеристика індивідуальності <i>Література:</i> [1, 2, 3, 4, 5,7, 8]	2
3	Роль індивідних властивостей в регуляції поведінки особистості. Вікові індивідні властивості в особистісному життєздійсненні. Феномен психологічного віку особистості. <i>Література:</i> [1, 2, 4, 5, 6, 7, 8]	2
4	Статевий диморфізм і психологічні особливості, зумовлені статтю. Статева диференціація в онтогенезі. Статеві-рольові стереотипи та сучасність. Формування гендерної ідентичності <i>Література:</i> [1, 2, 4, 5, 6, 7,8, 10]	2
5	Проблема конституційних властивостей у світлі сучасних досліджень. Типологічна модель Е. Кречмера. <i>Література:</i> [4, 6, 8]	2
6	Конституційна типологія В. Шелдона. Кореляція типу тілобудови і темпераменту особистості. Тип нервової системи та особистісні прояви. <i>Література:</i> [4, 6, 8]	2
7	Дослідження особистості у глибинно-психологічних концепціях. Структура особистості у психоаналізі, аналітичній психології індивідуальній психології. <i>Література:</i> [1, 2, 4, 5, 8, 10,11]	2
8	Механізми формування особистості. Генеза внутрішньопсихічних конфліктів. Психологічні захисти як система стабілізації особистості. Роль ранніх стосунків та прив'язаності у розвитку особистості. Особистісна патологія у глибинно-психологічних моделях <i>Література:</i> [1, 2,3, 4, 5, 8, 9,10,11]	2
9	Проблема мотивації особистості у сучасній психологічній науці. Інстинкти життя і смерті як рушійна сила поведінки (З. Фройд).	2

	Прагнення до переваги як основний мотив (А. Адлер). <i>Література:</i> [3, 4, 6]	
10	Індивідуація як мотиваційна сила особистості (К.-Г. Юнг). Екзистенційні потреби особистості (Е. Фромм). Невротичні потреби особистості (К. Хорні). Піраміда потреб і прагнення до самоактуалізації (А. Маслоу). Провідний мотив життя особистості: тенденція до актуалізації (К. Роджерс). <i>Література:</i> [2, 3, 5, 6, 9, 11]	2
11	Теоретичні засади факторного підходу до вивчення особистості. Факторні моделі структури особистості. Методологія оцінювання рис у факторних моделях. Практичне застосування факторної стратегії. <i>Література:</i> [1, 2, 4,5]	2
12	Теорія рис особистості Гордона Олпорта. Психологічна адаптація з позиції теорії рис Р. Кеттела: невротичні та психотичні особистості. Модель «Великої п'ятірки» та її значення у сучасній психології. Сучасні тенденції у розвитку факторного підходу <i>Література:</i> [1, 2, 4, 5, 6,8]	2
13	Поведінково-інтеракційна стратегія вивчення організації особистості Поведінка як функція взаємодії особистісних характеристик і ситуаційних змінних. Соціально-когнітивні механізми регуляції поведінки особистості. <i>Література:</i> [1, 2, 4, 5, 6, 8]	2
14	Взаємозв'язок між внутрішніми диспозиціями та зовнішніми умовами в інтеракційному підході. ДПпрактичне застосування поведінково-інтеракційної стратегії. Сучасні тенденції та розвиток інтеракційних моделей <i>Література:</i> [1, 2, 4, 5, 6, 8]	2
15	Розвиток особистості. Зрілість, самореалізація самоактуалізація, життєтворчість.. Зріла та продуктивна особистість та її характеристики Психологія творчої особистості. <i>Література:</i> [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12]	2
16	Реалізація творчого потенціалу особистості. Життєтворчість особистості. Українська психологічна школа та концепції особистості <i>Література:</i> [1, 3, 5,6, 7, 8]	2
17	<i>Захист ІТЗ (презентацій)</i>	2
	Разом :	34

4.2.2. Перелік практичних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

№	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Особистість у сучасній психологічній науці. Напрями дослідження особистості. Стратегії дослідження особистості <i>Література:</i> [1, 2, 3, 4,5, 6, 7, 8, 9, 10]	2
2	Дослідження особистості у глибинно-психологічних концепціях. Структура особистості у психоаналізі, аналітичній психології індивідуальній психології. <i>Література:</i> [1, 2, 3, 4, 6, 8, 9,10]	2
3	Розвиток особистості. Зрілість, самореалізація самоактуалізація, життєтворчість.. Зріла та продуктивна особистість та її характеристики Психологія творчої особистості. <i>Література:</i> [1, 2, 3, 4, 6, 9, 10, 11]	2
	Разом:	6

4.3. Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи здобувача вищої освіти

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, тестового контролю. Студенти *денної* форми здійснюють і захищають презентацію проблемної теми психології особистості. Студенти *заочної* форми здобуття освіти виконують контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни, варіанти контрольних робіт та необхідні матеріали з її навчально-методичного забезпечення та контролю результатів навчання.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

№ п/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин
<i>Третій семестр</i>		
1	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій з Т1. 2. Підготовка до практичного заняття 1.	5
2	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій з Т1. 2. Підготовка до практичного заняття 2.	5
3	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т2. 2. Підготовка до практичного заняття 3.	5
4	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т2. 2. Підготовка до практичного заняття 4.	5
5	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т3. 2. Підготовка до практичного заняття 5. 3. Вибір теми ІДЗ (презентації).	6
6	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т3. 2. Підготовка до практичного заняття 6. 3. Виконання ІДЗ (презентації).	6
7	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т4. 2. Підготовка до практичного заняття 7. 3. Виконання ІДЗ (презентації).	8
8	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т4. 2. Підготовка до практичного заняття 8. 3. Виконання ІДЗ (презентації). 4. Підготовка до тестового контролю матеріалу за темами 1-4	8
9	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т5. 2. Підготовка до практичного заняття 9. 3. Виконання ІДЗ (презентації).	8
10	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т5. 2. Підготовка до практичного заняття 10. 3. Виконання ІДЗ (презентації).	8
11	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т6. 2. Підготовка до практичного заняття 11. 3. Виконання ІДЗ (презентації).	5
12	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т6. 2. Підготовка до практичного заняття 12. 3. Виконання ІДЗ (презентації).	5
13	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т7. 2. Підготовка до практичного заняття 13. 3. Виконання ІДЗ (презентації).	5
14	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т7.	5

	2. Підготовка до практичного заняття 14. 3. Виконання ІДЗ (презентації).	
15	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т8. 2. Підготовка до практичного заняття 15. 3. Виконання ІДЗ (презентації).	5
16	1. Опрацювання літератури, конспекту лекцій Т8. 2. Підготовка до практичного заняття 16. 3. Виконання ІДЗ (презентації). 4. Підготовка до тестового контролю матеріалу за темами 5-8.	5
17	Підготовка до захисту ІДЗ (презентації)	6
Разом		100

4.3.1 Орієнтовна тематика індивідуального завдання (презентації)

для самостійної роботи студентів*

1. Емоційний світ особистості. Базові емоції та особистісний афективний симптомокомплекс
2. Емоційний інтелект і його структура
3. Індивідуальна своєрідність емоційних станів особистості
4. Емоційні особистісні типи та спрямованість особистості
5. Характеристики емпатичної особистості.
6. Мотивація особистості та її спрямованість (визначення, гіпотези, теорії).
7. Інстинкти життя і смерті як рушійна сила поведінки (З. Фрейд).
8. Психологічні ігри та сценарій особистості (Е. Берн)
9. Прагнення до переваги як основний мотив (А. Адлер).
10. Індивідуалізація як мотиваційна сила особистості (К.-Г. Юнг).
11. Екзистенційні потреби особистості (Е. Фромм)
12. Невротичні потреби особистості (К. Хорні).
13. Піраміда потреб і прагнення до самоактуалізації (А. Маслоу).
14. Провідний мотив життя особистості: тенденція до актуалізації (К. Роджерс).
15. Вимоги до адекватної теорії мотивації (Г. Оллпорт).
16. Мотиваційні механізми особистісної поведінки
17. Мотиваційні утворення особистості та їх особливості
18. “Я” в структурі особистості. Самооцінка та рівень домагань.
19. Три аспекти структури особистості (В. Магун, Й. Палей)
20. Структура особистості у психоаналізі (З. Фрейд, Е. Берн)
21. Механізми психологічного захисту.

Примітка: *студент може запропонувати власну тему, яка узгоджується із викладачем;

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Вимоги до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми здобуття освіти) та індивідуального домашнього завдання (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

5. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні інтерактивних, ігрових та мультимедійних технологій навчання у традиційних та інноваційних формах*, зокрема: проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції із застосуванням техніки зворотного зв'язку (інтерактивні); практичні заняття з використанням дискусій, мозкового штурму; методу аналізу та діагностики психологічних ситуації (case-study); ділових (рольових) ігор тощо; самостійна робота (опрацювання теоретичного матеріалу, індивідуальне домашнє завдання (презентація)). Використання інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного

навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

Примітка: *у процесі вивчення освітнього компонента передбачається можливість проведення гостьових і/або виїзних занять, спрямованих на розширення теоретичних знань і формування практичних навичок у реальних умовах професійної діяльності.

6. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою та графіком освітнього процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування кожного студента для перевірки засвоєння теоретичного матеріалу тем та оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій);
- тестовий контроль для перевірки засвоєння теоретичного матеріалу тем;
- перевірка виконаного індивідуального завдання (презентації), що сприяє набуттю теоретичних знань і практичних навичок.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і **підсумкового** контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

7 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених Робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи та захистом на останньому занятті.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені Робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://courses.prometheus.org.ua>, <https://www.coursera.org>), які сприяють формування компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених Робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

8. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти:

Третій семестр												
Аудиторна робота								Контрольні заходи		Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
Практичне заняття (мінімум – 8 контрольних точок)								Тестовий контроль		(ІДЗ)	Іспит	Сума балів
T*1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T 1-4	T5-8	Презентація		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)												
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5			
24-40								6-10		6-10	24-40**	60-100***

Примітка: * T – тема навчальної дисципліни; ** ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання;

*** За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль		Разом
Третій семестр								Сума балів
Практичне заняття (УО)		Контрольна робота			Тестовий контроль		Іспит	
ПЗ*1	ПЗ2-3	Теоретичне питання 1	Теоретичне питання 2	Практичне завдання	Т**1-4	Т5-8		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)								
3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	6-10	6-10	30-50	60-100***
6-10		12-20			12-20		30-50	

Примітка: * ПЗ – практичне заняття; ** Т – тема навчальної дисципліни;

*** За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Критерії оцінювання за видами робіт

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією й уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений критерій
Відмінно (високий) 5	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
Добре (середній) 4	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно (достатній) 3	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується

	на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній) 2	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Оцінювання результатів тестового контролю студентів денної форми здобуття освіти

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 20 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–11	12–14	15–17	18–20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

Оцінювання результатів тестового контролю студентів заочної форми здобуття освіти

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 20 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами кожного тестування, складає 10.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання студентів заочної форми здобуття освіти

Кількість правильних відповідей	0-11	12-13	14	15-16	17	18-20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-65	66-72	73-82	83-89	90-100
Кількість отриманих балів	0	6	7	8	9	10

На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Таблиця – Критерії оцінювання результатів ІДЗ (презентації)

<i>Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей</i>	<i>Узагальнений критерій оцінювання</i>
Максимальний (високий) бал (відмінно) 10	В основі презентації ключові положення, які повністю розкривають тему; містять наукову, змістовну інформацію; мають чітку, логічно вибудовану структуру; правильно оформленні посилання на інформаційні джерела; виглядає привабливо; тексти легко сприймаються; гармонійне поєднання дизайнерських знахідок з ідеєю проєкту; робота є прикладом високого рівня володіння комп'ютерними технологіями.
Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре) 7-9	Презентація має в основі декілька ключових положень, які не повністю розкривають тему дослідження; загалом відповідає тематиці проєкту та є досить інформативним; є певна структура в розміщенні інформації; графіки, таблиці представлені в роботі, але не додають інформації, не доповнюють змісту; неповністю представлені інформаційні джерела або не всі правильно оформлені; естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації, не зовсім доречна графіка оформлення; дизайн не суперечить загальному змісту проєкту.
Мінімальний (достатній) бал (задовільно) 6	Презентація має в основі декілька ключових положень, однак вони перевантажені інформацією або позбавлені інформації; подання інформації не структуроване; графіки та таблиці відсутні або не мають інформативного навантаження; немає посилань на використані джерела або вони не правильно оформлені; дизайн не зовсім відповідає тематиці проєкту, а інколи навіть іде всупереч загальному змісту.

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання таких завдань – 2 теоретичних і практичне. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання, кожне теоретичне завдання оцінюється максимально 5 балів, практичне – 10, загальна максимальна сума балів становить 20.

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання	3	4	5
Теоретичне питання	3	4	5
Практичне завдання	6	4	10
Всього балів	12	-	20

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (12 балів) та максимального (20 балів), знаходиться в межах 13-19 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень

здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Таблиця - Критерії оцінювання теоретичних питань контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання

<i>Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей</i>	<i>Узагальнений критерій оцінювання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання</i>
Відмінно (високий) 5	Зміст питань розкрито повно і грамотно, правильно використано понятійний апарат; логічний виклад відповіді державною мовою; проявлено творчий підхід та самостійне мислення. Дотримані всі вимоги оформлення контрольної роботи. При написанні допущено дві-три несуттєві похибки.
Добре (середній) 4	Зміст питань розкрито повно. Показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі питань можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Відповідь будується на основі самостійного мислення. Дотримані не всі вимоги оформлення контрольної роботи. Допущено дві-три несуттєві помилки.
Задовільно (достатній) 3	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.
Незадовільно (недостатній) 2	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.

Практичне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Таблиця - Критерії оцінювання практичного завдання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання

<i>Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей</i>	<i>Узагальнений критерій оцінювання практичного завдання контрольної роботи</i>
Відмінно (високий) 10	Завдання виконано повністю та грамотно: комунікативна ситуація проаналізована з використанням правильного понятійного апарату соціальної психології; логічно викладено всі етапи аналізу (первинний аналіз проблеми, планування, збір даних, підсумки, рефлексія); проявлено самостійне мислення та творчий підхід у виборі методів і форм представлення результатів. Дотримані вимоги оформлення робочих матеріалів.
Добре (середній) 7-9	Завдання виконано достатньо повно: комунікативна ситуація проаналізована з використанням понятійного апарату та фахової термінології, але у викладі матеріалу можливі окремі неточності або нечіткі формулювання. Відображено самостійне мислення при

	підборі методів аналізу та інтерпретації даних. Деякі вимоги оформлення робочих матеріалів дотримані не повністю; допустимі 2–3 незначні похибки.
Задовільно (достатній) 6	Завдання виконано неповністю: комунікативна ситуація проаналізована лише частково, відображено базові знання соціально-психологічного матеріалу, достатні для подальшого навчання та практичної діяльності. Виконання побудоване на рівні репродуктивного мислення, структура аналізу слабо дотримана, можливі суттєві неточності або помилки у висновках. Вимоги оформлення робочих матеріалів не дотримані..
Незадовільно (недостатній) 1-5	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24		40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми навчання (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	8	12	15
Теоретичне питання № 2	8	12	15
Практичне завдання	14	17	20
Разом:	30		50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання

з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

9. Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Особистість та її психологічні характеристики
2. Співвідношення понять “людина”, “особистість”, “індивідуальність”.
3. Індивід, особистість та особистісний спосіб буття
4. Психологічна характеристика індивідуальності
5. Функції та структура особистості.
6. Психологічна структура особистості. Загальні принципи розуміння структури особистості
7. Персонологія в контексті психологічної науки: досягнення та проблеми
8. Історія становлення психології особистості
9. Позиції сучасних персонологів. Персонологічні дослідження та їх колізії
10. Ідеографічний та номотетичний підхід до вивчення особистості.
11. Загальна характеристика властивостей людини як індивіда
12. Вікові індивідні властивості та особистість.
13. Особистість і феномен психологічного віку
14. Статевий диморфізм і психологічні особливості, зумовлені статтю.
15. Статева диференціація в онтогенезі
16. Психологічні відмінності між чоловіками і жінками в світлі досліджень.
17. Статєво-рольові стереотипи та сучасність

18. Феномен «зникнення» жіночої обдарованості. Психологічні особливості обдарованих жінок
19. Формування гендерної ідентичності
20. Поняття конституції. Проблема конституційних властивостей у світлі сучасних досліджень
21. Персонологічна версія Е. Кречмера.
22. Персонологічна версія В. Шелдона
23. Нейродинамічні властивості індивіда та особистість
24. Тип нервової системи та особистісні прояви
25. Гіпотеза І. П. Павлова: сигнальні системи та базові психологічні типи
26. Функціональна організація роботи мозку та особистість
27. Темперамент у феноменологічних особистісних вимірах
28. Характер у феноменологічних особистісних вимірах
29. Здібності у феноменологічних особистісних вимірах
30. Генетичні основи психології розвитку та поведінки особистості
31. Особистісна організація пізнавальних процесів
32. Особистість в інформаційному полі.
33. Особиста психічна реальність у світлі сучасних досліджень
34. Сенсорномоторні стилі та закладання основ особистого досвіду
35. Психомоторні стилі: узагальненість і стабільність
36. Перцептивні стилі як всепроникні характеристики
37. Індивідуальні особливості первинних та вторинних образів
38. Атенційні стилі як стратегія вибору об'єкта
39. Мнемічні стилі як постійна взаємодія з усім життєвим досвідом.
40. Особистісна картина світу. Інтелектуальність внутрішнього світу особистості
41. Психологічні особливості різних видів мислення особистості
42. Мислення як процес розв'язання задач. Розвиток мислення в онтогенезі (теорія Ж. Піаже)
43. Поліфонічний характер «живого» мислення та персонологія
44. Пізнавальна типологія особистості.
45. Поняття когнітивного стилю. Психологічні особливості когнітивних стилів, їх типологія
46. Стилi учіння або навчальної діяльності.
47. Соціально-перцептивні оцінки та самомоніторинг
48. Інтелект і моделі структури інтелекту. Особистість як чинник інтелектуального функціонування
49. Рівні інтелектуальної діяльності. Інтелект і соціальна компетентність особистості
50. Теорія особистісних конструктів. Психологічні відмінності між екстерналами та інтервалами
51. Патерни негативного мислення (за Бернсом)
52. Особистості із саногенним та патогенним мисленням
53. Захисні механізми особистості.
54. Типологія студентів. Імплицитні теорії інтелекту та їх значення для студентів
55. Мотиваційне детерміновані типи особистості
56. Диспозиційний підхід до вивчення особистості. Гордон Оллпорт як диспозиційний психолог
57. Раймонд Кеттел і Ганс Айзенк як диспозиційні психологи
58. Модель «Великої п'ятірки» та її значення у сучасній персонології. Діти, підлітки та молоді люди в моделі «Великої п'ятірки»
59. Визначення особистості Г. Оллпортом. Типи особистості за Г. Оллпортом.
60. Психологічні портрети мовою особистісних рис.
61. Психологічна адаптація з позиції теорії рис Р. Кеттела: невротичні та психотичні особистості
62. Особистісні риси як предикатори поведінки

63. Академічна успішність та особистість.
64. Соціальні установки та особистісні риси.
65. Риси та релігійність.
66. Психологічний портрет авторитарної особистості.
67. Люди, орієнтовані на соціальну домінантність.
68. Психологічний портрет успішного лідера.
69. Здоров'я і щастя в особистісних рисах.
70. Особистість та міжособистісні стосунки.
71. Особистість у світі речей і товарів.
72. Особистість і дозвілля.
73. Особистісні риси та естетичні уподобання.
74. Особистість і гумор.
75. Особистість і кримінальна поведінка.
76. Психологія поведінки подолання й особистий досвід.
77. Порядок народження та формування стилю життя особистості.
78. Особистісні стратегії подолання життєвих труднощів та їх розвиток.
79. Особистість у професійній діяльності. Професійна діяльність як психологічне подолання.
80. Особистісна динаміка професійного розвитку у процесі життя. Кризи особистісного та професійного розвитку.
81. Трудова поведінка і особистість. Психологічні портрети трудоголіків.
82. Психологічна типологія подолання. Базові стилі подолання в контексті життєвого шляху
83. Типи реагування на фрустрацію.
84. Особистість та її суттєві аспекти: зрілість, досконалість, творчість, самоактуалізація та просоціальність.
85. Психологічні портрети особистості як здобуток сучасної персонології.
86. Зріла особистість та її характеристики (Г. Олпорт) .
87. Продуктивна особистість (Е. Фромм).
88. Самоактуалізована особистість та її характеристики (А. Маслоу).
89. Ідентичність особистості та її становлення (Е. Еріксон).
90. Індивідована особистість (К.-Г. Юнг).
91. Особистість повного функціонування і хороше життя (К. Роджерс).
92. Творча особистість, її психологічний портрет, закономірності розвитку та діяльності.
93. Просоціальна особистість, її психологічний портрет та професійні перспективи.
94. Мотивація поведінки та діяльності особистості.

10 Навчально-методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Психологія особистості» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, підготовлені і видані:

1. Курс «Психологія особистості». <https://msn.khmnpu.edu.ua/course/view.php?id=1984>
2. Психологія особистості: методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів напрямів підготовки «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота» та «Практична психологія» (денна та заочна форми навчання) / Ю. В. Попик. – Хмельницький: ХНУ, 2009. 59 с.
3. Методичні вказівки до контрольної роботи для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання з дисципліни «Психологія особистості». <https://salo.li/a774E62>

11. Рекомендована література

Основна

1. Варій, М. Й. *Психологія особистості: підручник*. Київ: Сварог. 2020. 592 с.
2. Копець Л. В. *Психологія особистості: навч. посіб. для студентів ВНЗ*. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська Академія», 2007. 460с.

3. Коновальчук В. І. Творча особистість у просторі освіти: монографія / В. І. Коновальчук. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2016. 393 с
4. Ліфарєва Н.В. Психологія особистості: Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 240 с.
5. Максименко С.Д. Психологія особистості. - К.: Видавництво ТОВ "КММ", 2007. 296 с.
6. Мітіна, С. В. Психологія особистості: навчально-методичний посібник. Київ: Вид-во ХХХ, 2019. 274 с.
7. Москалець В. П. Психологія особистості: підручник / В. П. Москалець. Київ: Ліра-К, 2020. 364 с.
8. Психологічна структура особистості. Режим доступу: <http://medbib.in.ua/psihologichna-struktura-osobistosti.html>
9. Семиченко В.А. Психологія особистості. - К.: Видавець Ешке О. М., 2001. 427 с.
10. Столяренко О. Б. Психологія особистості: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 280 с.
11. Столяренко, О. Б. Психологія особистості: навчальний посібник. Харків: Сварожич, 2022.
12. Чумак О.А. Психологія особистості: Навч посіб. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2016. 289 с.

Додаткова

13. Афанасенко В. І., Комар Т. В. Науково-теоретичні засади дослідження проблеми стратегій реалізації творчого потенціалу особистості // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. Київ : ПП Лисенко, 2020. Том IX. Загальна психологія. Історична психологія. Етнічна психологія. Випуск 13. С. 8-18.
14. Афанасенко, В. До проблеми науково-теоретичного дослідження засад взаємозв'язку психологічного здоров'я та саморегуляції особистості. Габітус (60), 118-123. <http://habitus.od.ua/60-2024>
15. Афанасенко, В., Комар, Т., & Сіренко, А (2024). Психологічна спроможність рефлексивного дискурсу в психотерапії латентних деструктивних змістів психіки особистості. *Psychology travelogs*, (3), 6–17. <https://doi.org/10.31891/pt-2024-3-1>
16. Основи психології / За заг. ред. Киричука О. В., Роменця В. А. - К.: Либідь, 1995.- 630с.
17. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: навчальний посібник. - К.: Вища школа, 1998.- 479с.
18. Роменець В. А. Історія психології XIX - початку XX століття. - К.: Вища школа, 1995.- 614 с.
19. Pervin, L.A, John, O.P. Personality: Theory and Research. (3rd ed.) - Wiley, 2008 - 800 p.
20. Funder, DC. The Personality Puzzle. (8th ed.) - WW Norton, 2019 - 560 p.
21. Feist, J. & Feist, GJ. Theories of Personality. (9th ed.) - McGraw-Hill, 2017 - 480 p.
22. McAdams, DP Person: An Integrative Introduction to Personality Psychology. (2nd ed.) - Wiley, 2014 - 560 p.
23. John, OP, Robins, RW, & Pervin, LA (eds.) - Handbook of Personality: Theory and Research. (3rd ed.) - Guilford Press, 2008 - 900 p.
24. Costa, PT, Jr., & McCrae, RR - NEO PI-R та 5-фактор Model: Handbook/ monograph (collected works) - Psychological Assessment Resources / Academic sources, classic materials - 700 p. (залежно від видання)
25. McCrae, RR, & Allik, J. - The Five-Factor Model of Personality across Cultures. Springer, 2002 - 320 p.
26. Nettle, D. Personality: What Makes You the Way You Are. Oxford Univ. Press, 2007 - ≈ 240 с.
27. Buss, D.M. Evolutionary Psychology: The New Science of the Mind - Pearson/Allyn & Bacon, 2015 - 650 p.

28. Hogan, R., Johnson, J., & Briggs, S. Handbook of Personality Psychology: Theory and Practice in Personality Assessment — Academic/Professional, 400–600 с.
29. McAdams, D.P., & Olson, B.D. Personality Development: Continuity and Change across the Life Course - Annual Review / Cambridge sources, -500 p.
30. Goldberg, L.R. Personality, Traits and Taxonomies: Essays in Modern Trait Psychology

12 Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека університету. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://library.khmnu.edu.ua/>.
2. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.
3. Модульне середовище для навчання. [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/>.

13 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.